

Minnesota Nice

Čo to znamená? Slovo Minnesota netreba prekladať, je to jeden zo štátov amerického stredozápadu. Keď si predstavíte mapu USA, Minnesota sa nachádza približne v strede územia Spojených štátov, úplne na severe, kde hraničí s Kanadou. Slovíčko „nice“ je anglické prídavné meno a znamená pekný. Nadpis by sme mohli preložiť, ako „Pekná Minnesota“. Naši evanjelickí priatelia, ktorí podporujú Evanjelickú spojenú školu a Centrum kresťanského vzdelávania v Martine, pozvali našu rodinu a aj Minekovcov na letné prázdniny do ich peknej Minnesoty. Nevieam, odkiaľ presne pochádza označenie „Minnesota nice“, ale pokúsim sa opísať, ako som pochopil a zakúsil jeho význam.

Pekná príroda. Minnesota má krásnu prírodu, v porovnaní so Slovenskom mi však chýbajú naše hory, ktoré stále obdivujem po našom návrate a uvedomujem si, akým sú pokladom. Ľudia v Minnesote si svoju prírodu chránia. Stromy v okolí ich domov dotvárajú krajinu, premyslene ich

vysádzajú, starajú sa o ne, zbytočne ich nevyrubujú. Zaujalo ma, že ľudia si nerobia ploty medzi pozemkami. Vytvára to oveľa menej vizuálneho „smogu“, šetrí peniaze, umožňuje bezprostrednejší kontakt so susedmi a ich deťmi. Niekedy sa len pousmejem, ako v našom okolí nájdeme krásne domy obohnané dvojmetrovým plotom z betónových prefabrikátov, niekedy pre istotu dvojitém, svojim aj susedovým. Pri minnesotských cestách nájdete tabule, ktoré označujú, kto zbiera odpadky v ich okolí, prípadne vyzývajú obyvateľov, aby si niekto „adoptoval“ cestu a staral sa o jej čistotu od odpadkov.

Pekná kultúra. V rodinách ľudia často ovládajú hru na nejaký hudobný nástroj. Keď sme boli na rodinnom tábore v Mt. Carmel pri Alexandrii, v jeden večer bola talentová šou. Prvým príspevkom bola skladba troch bratov. Dvaja hrali na saxofóne a jeden na bicích. Prizvali si ešte profesionálneho hudobníka na basgitaru a jedného táborevého vedúceho, ktorý hral na klavíri.

Táto narýchlo zložená kapela zahrála 10-minútovú skladbu aj so sólamy pre každý hudobný nástroj. Nikdy som nič také nepočul, už vôbec nie od väčšinou amatérskych hudobníkov. Za hudobnou zručnosťou týchto chlapcov musia byť stovky hodín cvičenia. A nezaostáva ani výtvarné umenie. V jedno poobedie pricestovala na rodinný tábor pani, ktorá učila záujemcov, ako namaľovať podklad na plátno a potom ťahmi štetca dotvoriť klasy, ktoré povievajú pri západe slnka. Naša dcéra Terezka takto vytvorila obrázok, ktorým si vyzdobila izbu a vyzerá to veľmi pekne.

Pekné správanie. Rozmýšľam, či som videl zamračeného človeka. Tak tých z vážnym výrazom tváre bolo niekoľko, ale vo všeobecnosti obyvatelia Minnesoty sú usmievaví, optimistickí ľudia, ktorí sa vám prihovoria, ak počujú cudzí prízvuk v angličtine. Dokonca to, že ste cudzincom, znamená, že niektoré veci dostanete pro bono, ako napríklad jazdu na ruskom kole v nákupnom centre. Keď sa mi prihovril človek v supermarkete, ešte ďalších 15 minút sme strávili v rozhovore na parkovisku, pretože ho úprimne zaujímalo, ako žijeme na Slovensku a náš pohľad na Spojené štáty. Slovička ako prosím, ďakujem a najmä s dovolením či prepáčte sú také časté, že sa vám dostanú hlboko do podvedomia a začnete ich prirodzene používať. Taktiež bezpečnosť a ohľaduplnosť na cestách je vzorná. Američania majú výkonné a krásne autá, ale nestane sa vám, že vás na bežnej komunikácii bude predbiehať nervózny vodič, ktorý sa ponáhľa. Radšej vás bude trepezlivo nasledovať. Ak si pôjdete zabehať alebo pôjdete na bicykli, auto vás pravdepodobne obehne až tak, že pôjde do protismeru, prípadne vodič vám ešte priateľsky zakýva.

Pekné kostoly a cirkevné budovy. Uvedomil som si, že náš kresťanský postoj je veľmi úzko spojený s našim postojom k vlastným financiám. Američania sú štedrý a pohostinní ľudia a prejavuje sa to vo fi-

nancovaní svojich zborov. Aby sme si to vedeli predstaviť, cirkevný zbor St. Andrews', ktorý k nám každý rok vysiela pracovníkov na letné biblické školy pre naše deti, má asi 8 000 členov. Tento zbor má asi 50 platených zamestnancov, 6 farárov, 11 pracovníkov s deťmi a mládežou, 4 kantorov, 6 diakonov starajúcich sa o chudobných a ľudí v núdzi a iné zaujímavé pracovné pozície. Možno sa pýtate, načo je toľko pracovníkov v cirkevnom zbore. Jedna z odpovedí, ktorá sa mi ponúka, je, že práve preto, aby vedeli pripraviť hodnotný program a aktivity pre svojich členov, ktorí sú ochotní toto všetko financovať, dokonca ešte aj podporovať bratov a sestry v zahraničí, ako napríklad na Slovensku. Ak sa nás niekto opýta, ako veľmi milujeme Pána Boha, ďalšia otázka, ktorá môže nasledovať, je, koľko svojich peňazí investujeme do našich zborov, kresťanských aktivít, kresťanských inštitúcií, ktoré majú konať svoju prácu a misiu. Veľmi nad tým premýšľam a financie sú jedna záležitosť, ktorú potrebujem vyriešiť vo svojom živote a kresťanskom postoji.

V pohostinnosti a zbožnosti sú mi naši priatelia z Minnesoty vzorom, povzbudením a oporou. Spomeniem len niektorých: Jo a Joann Lunders, manželský pár zo St. Andrews', ktorí nás ubytovali a starali sa o nás, Paula Berge a KJ Bach, ktorí organizujú celé skupiny, aby prišli k nám na Slovensko a pomáhali nám. Dan Baker je riaditeľ kresťanského rodinného tábora Mt. Carmel, ktorý cez leto privíta i niekoľko táborových vedúcich aj zo Slovenska alebo Čiech. Veľmi rád by som im to nejakým spôsobom vrátil. Som šťastný, keď môžem pomôcť americkým priateľom, ktorí aj tohto roku prišli k nám. Viem, že keď ste cudzincom, akýkoľvek prejav láskavosti, záujmu vnímate oveľa citlivejšie. Najmä cez ľudí sme spoznali, čo znamená Minnesota Nice. Myslím, že aj my sa môžeme správať tak, aby aj Slovensko dostalo označenie Slovakia Nice.

LUBOŠ FROLO, UČITEL EŠŠ